

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 8/2010-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 2. júna 2010 predbežne prerokoval návrh verejného ochrancu práv na začatie konania o súlade § 25 ods. 1 písm. b) a § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s čl. 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 prvou vetou a s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a návrh na rozšírenie konania o súlade § 25 ods. 3 a 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 4 ods. 1 a 2 Smernice 98/27 ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov a o súlade § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s čl. 29 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 prvou vetou a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a návrh na pozastavenie účinnosti § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a takto

r o z h o d o l :

1. Návrh verejného ochrancu práv na začatie konania o súlade § 25 ods. 1 písm. b) a § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s čl. 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 prvou vetou a s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky **z a s t a v u j e .**

2. Návrh verejného ochrancu práv vo zvyšnej časti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 12. februára 2008 doručený návrh verejného ochrancu práv (ďalej aj „navrhovateľ“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 130 ods. 1 písm. f) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a § 18 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o súlade § 25 ods. 1 písm. b) a § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) s čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 prvou vetou a s čl. 13 ods. 4 ústavy.

Navrhovateľ svoj návrh okrem iného odôvodnil takto:

«Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov bol vyhlásený v čiaske 114/2007 Zbierky zákonov Slovenskej republiky. Účinnosť nadobudol 1. júla 2007. Zákon č. 250/2007 Z. z. v úprave § 25 transponoval Smernicu 98/27/ES Európskeho

parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov.

Podľa § 25 zákona o ochrane spotrebiteľa:

„(1) Združenie môže podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže byť účastníkom konania

a) ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti a

b) je uvedené v zozname oprávnených osôb vedenom Komisiou (ďalej len „zoznam oprávnených osôb“), bez toho, aby bolo dotknuté právo súdu preskúmať, či je tento subjekt oprávnený v danom prípade podať návrh na začatie konania.

(2) Žiadosť o zaradenie do zoznamu oprávnených osôb predkladá združenie ministerstvu, ktoré posúdi splnenie týchto podmienok:

a) vzniklo v súlade so zákonom,

b) aktívne pôsobenie v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov,

c) nezávislosť a neziskovosť združenia,

d) vysporiadanie všetkých záväzkov vo vzťahu k štátu.

(3) Združenie spĺňajúce podmienky podľa odseku 2 ministerstvo navrhne Komisii na zaradenie do zoznamu oprávnených osôb.“

Transpozícia smerníc Európskych spoločenstiev a Európskej únie do vnútroštátneho právneho poriadku členských štátov je proces, v ktorom pre Európsku úniu má zásadný význam prevzatie úpravy ES/EU do vnútroštátneho práva každého členského štátu. Pre každý členský štát nie je dôležité iba to, aby sa smernica ES/EU v súlade s požiadavkami Európskej únie stala súčasťou jeho právneho poriadku. Pre každý členský štát má rovnako zásadný význam, aby sa transpozícia udiala v súlade s právnym poriadkom toho štátu, ktorý právo ES/EU transponuje. V prvom rade sa transpozícia musí udiať v súlade s ústavou štátu transponujúceho smernicu ES/EU.

Zákon č. 250/2007 Z. z. priznal spotrebiteľským združeniam právo podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov. Toto právo nepriznal každému spotrebiteľskému združeniu. Zákon určil dve kumulatívne podmienky pre vznik tohto práva:

1. ochrana spotrebiteľa je hlavnou náplňou činnosti združenia (§ 25 ods. 1 písm. a/),

2. združenie je uvedené v zozname oprávnených osôb vedenom Komisiou ES (§ 25 ods. 1 písm. b/).

Zápis združenia do zoznamu vedeného Komisiou ES podľa Smernice 98/27/ES nemá konštitutívny význam. Nezakladá oprávnenie uplatňovať práva spotrebiteľov pred súdmi a správnymi orgánmi. Smernica 98/27/ES neurčila, že práva spotrebiteľov pred súdmi a správnymi orgánmi môžu uplatňovať iba združenia zapísané v zozname oprávnených osôb vedenom Komisiou ES. Zákon č. 250/2007 Z. z. toto obmedzenie určil. Podmienenie vzniku práva uplatňovať práva spotrebiteľov pred súdmi a správnymi orgánmi zápisom do zoznamu oprávnených osôb vedeného Komisiou ES siaha nad rámec práva ES/EU, má vnútroštátny pôvod a v skutočnosti nesúvisí s transpozíciou smernice 98/27/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky. Vložením tejto podmienky do právneho poriadku Slovenskej republiky sa nesplnil záväzok Slovenskej republiky transponovať smernicu 98/27/ES, a ak by táto podmienka v zákone chýbala, jej absencia by neznamenal porušenie pozitívneho záväzku Slovenskej republiky pri transpozícii smernice 98/27/ES.

Nakoľko obmedzenie určené § 25 ods. 1 písm. b) zák. č. 250/2007 Z. z. nesúvisí s právom ES/EU, súlad týmto ustanovením určeného obmedzenia s ústavou v plnom rozsahu patrí k vnútroštátnym otázkam.

Zápis do zoznamu oprávnených osôb Komisie ES predkladá Ministerstvo hospodárstva SR na žiadosť združenia. Ministerstvo pri hodnotení žiadosti ex lege skúma splnenie štyroch zákonom určených podmienok. Jednou z nich je „aktívne pôsobenie v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov“ (§ 25 ods. 2 písm. b/).

Nesplnenie tejto podmienky sa nemôže spojiť s iným právnym účinkom, než s odmietnutím žiadosti o zapísanie do zoznamu oprávnených osôb, čo má za následok nesplnenie podmienky § 25 ods. 1 písm. b) zákona. Inak povedané, právo podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany spotrebiteľa nemôže vzniknúť takému združeniu na ochranu spotrebiteľa, ktoré nepôsobilo v ochrane spotrebiteľov aspoň dva roky. Dokonca aj združenie, ktoré pôsobí v ochrane spotrebiteľov aspoň dva roky, nemusí spĺňať podmienku § 25 ods. 1 písm. b), lebo tá je splnená až vtedy, keď združenie „aktívne pôsobilo“ v ochrane spotrebiteľa, pričom Ministerstvo hospodárstva SR má zdanlivo voľnú ruku pri voľbe hodnotiacich kritérií aké pôsobenie je „aktívne pôsobenie“.

Združenia na ochranu spotrebiteľov sú mimovládne organizácie zakladané v rámci uplatnenia ľudského práva slobodne sa združovať priznaného medzinárodnými dohovormi o ľudských právach (čl. 22 Paktu o občianskych a politických právach, čl. 11 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Združenia na ochranu spotrebiteľov slúžia na združovanie spotrebiteľov za účelom spoločného presadzovania práv spotrebiteľov vo všetkých oblastiach ochrany spotrebiteľa a všetkými legitímnymi prostriedkami, ktoré zahŕňajú zhromažďovanie a rozširovanie informácií, výchovu a vzdelávanie spotrebiteľov a rad ďalších činností, medzi ktorými dôležité miesto patrí uplatňovaniu práv spotrebiteľov pred orgánmi verejnej moci, predovšetkým na súdoch.

Ústava SR nevytvára právny základ pre výnimku, ktorou by sa organizačné formy uplatnenia práva slobodne sa združovať mohli obmedziť vo sfére ochrany spotrebiteľa. Výkon základného práva priznaného čl. 29 ods. 1 v oblasti ochrany spotrebiteľa možno obmedziť iba vo všeobecnom ústavnom režime určenom čl. 29 ods. 3 Ústavy SR.

Obe zákonom určené podmienky obmedzujú výkon práva slobodne sa združovať v oblasti ochrany spotrebiteľa, lebo pre časť združení na ochranu spotrebiteľov robia nedostupným uplatňovanie práv spotrebiteľov v konaní pred súdmi a správnymi orgánmi.

Združenia na ochranu spotrebiteľov sú právnickými osobami, a preto sa im priznáva ochrana prostredníctvom čl. 12 ods. 1 Ústavy SR. Rozdelenie združení na ochranu spotrebiteľov do dvoch kategórií – na združenia, ktoré môžu uplatňovať práva spotrebiteľov pred súdmi, a na združenia, ktoré práva spotrebiteľov pred súdmi a správnymi orgánmi uplatňovať nemôžu - v okolnostiach prípadu nie je v súlade s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR, lebo ide o rozlišovanie vytvorené na základe kritéria „aktívneho pôsobenia v ochrane spotrebiteľa po dobu najmenej dvoch rokov“. Toto kritérium v okolnostiach prípadu je diskriminačné.

Obmedzenie tohto práva ustanovením § 25 ods. 2 písm. b) má povahu obmedzenia, ktoré nedbá na podstatu a zmysel práva slobodne sa združovať s inými v oblasti ochrany spotrebiteľov. Preto nie je v súlade ani s čl. 13 ods. 4 Ústavy SR.

Národná rada SR schválila zákon č. 250/2007 Z. z. s ustanoveniami § 25 ods. 1 písm. b) a § 25 ods. 2 písm. b), ktoré odporujú čl. 29 ods. 1 a ods. 3, čl. 12 ods. 1 a čl. 13

ods. 4 Ústavy SR. To má za následok, že schválené zákona o ochrane spotrebiteľa Národnou radou SR nie sú v súlade aj s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR.

Podmienka „aktívneho pôsobenia v oblasti ochrany spotrebiteľov“ určená § 25 ods. 2 písm. b) zák. č. 250/2007 Z. z. nevytvára náležitú mieru právnej istoty.»

Na uvedenom základe navrhovateľ navrhuje, aby ústavný súd o návrhu takto rozhodol:

„§ 25 ods. 1 písm. b) a § 25 ods. 2 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 29 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 prvá veta a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.“

Navrhovateľ súčasne požadoval pozastaviť účinnosť § 25 ods. 2 písm. b) zákona na ochranu spotrebiteľa argumentujúc ohrozením základného práva priznaného podľa čl. 29 ods. 1 ústavy uplatnením tohto ustanovenia.

Navrhovateľ svojím ďalším podaním doručeným ústavnému súdu 16. júla 2009 čiastočne vzal svoj návrh späť, a to v časti týkajúcej sa § 25 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa v nadväznosti na novelizáciu napadnutého ustanovenia zákonom č. 397/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 397/2008 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. decembra 2008.

Týmto podaním navrhovateľ zmenil/rozšíril svoj návrh aj na § 25 ods. 3 a 4 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď navrhol vysloviť ich nesúlad s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 4 ods. 1 a 2 Smernice 98/27 ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov (ďalej len „smernica“). Pritom namietal osobitne nesúlad § 25 ods. 3 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa aj s čl. 29 ods. 1 a 3 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 prvou vetou a s čl. 13 ods. 4 ústavy.

Navrhovateľ svoj návrh zo 16. júla 2009 odôvodnil takto:

«Smernica 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov ustanovila mechanizmus uplatňovania práv spotrebiteľa z jedného členského štátu Európskej únie na území iného členského štátu Európskej únie prostredníctvom subjektov pôsobiacich na území štátu, kde došlo k porušeniu práv spotrebiteľa.

Podľa právneho názoru navrhovateľa Národná rada Slovenskej republiky do ustanovenia § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov transponovala Smernicu 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov nesprávne. Zákon č. 397/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov tento stav zachoval.

Zápis združenia do zoznamu vedeného Komisiou sa uskutočňuje na základe registračného princípu. Zápis združenia do zoznamu vedeného Komisiou ES podľa Smernice 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov teda nemá konštitutívny účinok. V Slovenskej republike sa vytvorilo povoľovacie konanie, v ktorom Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky rozhoduje, koho navrhne Komisii ES zapísať do Zoznamu.

Národná rada Slovenskej republiky odôvodnila v dôvodovej správe k zákonu č. 397/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zmenu ustanovenia § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov potrebou zrovnoprávniť zahraničné združenia a umožniť im pôsobenie v oblasti ochrany spotrebiteľa na Slovensku. Predmetná časť dôvodovej správy vyvoláva zdanie, že úprava ustanovenia § 25 ods. 3 a ods. 4 citovaného zákona sa netýka vnútroštátnych združení založených v Slovenskej republike. Ide o neopodstatnené zdanie, nakoľko pravdepodobnosť,

že zahraničné združenie uplatní svoje právo na zápis do Zoznamu vedeného Komisiou ES prostredníctvom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, je zanedbateľná. Znižuje ju aj okolnosť, že dosiahnuť zápis do Zoznamu vedeného Komisiou ES v Slovenskej republike je ťažšie, než v iných členských štátoch Európskej únie, kde smernicu 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov transponovali v súlade s právom Európskeho spoločenstva, resp. Európskej únie. Platná právna úprava ustanovenia § 25 ods. 3 a ods. 4 citovaného zákona teda postihuje predovšetkým slovenské organizácie pôsobiace v oblasti ochrany spotrebiteľa, ktorým sťažuje prístup do Zoznamu vedeného Komisiou ES, pričom časti združení oprávnených dať sa zapísať do Zoznamu podľa práva Európskeho spoločenstva, resp. Európskej únie ich právo upiera ustanovením podmienok, ktorých splnenie sa od nich nevyžaduje podľa práva Európskeho spoločenstva, resp. Európskej únie.

Porušenie úijného práva bezprostredne súvisí s porušením Ústavy Slovenskej republiky. Navrhovateľ v podrobnostiach odkazuje na svoju argumentáciu z pôvodného návrhu, ktorý Ústavnému súdu Slovenskej republiky predložil dňa 12. februára 2008. K tomuto zdôvodneniu navrhovateľ uvádza ako ďalší argument to, že problém súladu podmienky oprávňujúcej združenie podať návrh na začatie konania vo veciach ochrany spotrebiteľov, resp. podmienky na možnosť byť účastníkom takéhoto konania pred správny orgánom alebo súdom zakotvenej v ustanovení § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, t. j. aktívne pôsobenie v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov, s právom združovať sa, priznaným čl. 29 Ústavy Slovenskej republiky nie je v zákonnej podmienke na minimálnu dĺžku trvania lehoty aktívneho pôsobenia v oblasti ochrany spotrebiteľov (dva roky), ale v tom, že výkon činnosti „chrániť spotrebiteľa“ je podrobený obmedzeniu akoukoľvek predchádzajúcou činnosťou v oblasti ochrany spotrebiteľa. Dĺžka lehoty má iba sekundárny význam, zvyšuje alebo znižuje počet potenciálne ohrozených združení (pri lehote Jedného mesiaca“ by podmienku splnilo viac združení, než v prípade lehoty, jedného roka“), ale nemá právny význam vo vzťahu k základnému právu združovať sa podľa čl. 29 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Nech: by bola lehota akákoľvek dlhá, vždy by o nej platilo, že v demokratickej

spoločnosti nie je nevyhnutné, aby sa uplatnenie práva združovať sa za účelom ochrany spotrebiteľa obmedzilo podmienkou predchádzajúcej praxe.

Podmienenie predloženia návrhu na zaradenie do zoznamu oprávnených osôb splnením podmienok uvedených v ustanovení § 25 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov časť organizácií založených za účelom ochrany spotrebiteľa zbavuje práva na prístup do zoznamu vedeného Komisiou Európskej únie, ktoré im priznala smernica 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov. Zároveň tieto organizácie zbavuje aj ich práva chrániť spotrebiteľov pochádzajúcich z iných členských štátov Európskej únie pred ich poškodením počas pobytu na území Slovenskej republiky. Vložením týchto podmienok do zákona o ochrane spotrebiteľa Slovenská republika nesplnila záväzok transponovať smernicu 98/27/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky. To má za následok porušenie čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v rozsahu „Slovenská republika uznáva a dodržiava medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná“, ako aj porušenie čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko k zásadám implikovaným v zásadách materiálneho právneho štátu patrí aj dodržiavanie medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, pri schvaľovaní zákonov Slovenskej republiky.

Podľa ustanovenia § 31a zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky a konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku.

Podľa ustanovenia § 95 ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania.

Podľa ustanovenia § 33 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky a konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov vo veci samej rozhoduje Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom, ak tento zákon neustanovuje inak. V ostatných veciach rozhoduje uznesením.»

Navrhovateľ upravil petit v nadväznosti na doplnenie a rozšírenie svojho podania a požaduje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„§ 25 ods. 2 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona č. 397/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie je v súlade s čl. 29 ods. 1 a ods. 3 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 prvá veta a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

§ 25 ods. 3 a ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 397/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 4 ods. 1 a ods. 2 Smernice 98/27/ES Európskeho parlamentu a Rady z 19. mája 1998 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov.

§ 25 ods. 3 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 397/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie je v súlade s čl. 29 ods. 1 a ods. 3 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1 prvá veta a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.“.

II.

Ústavný súd návrh na začatie konania prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané zjavne oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Navrhovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 16. júla 2009 zobral späť návrh na začatie konania týkajúci sa namietaného § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. Podľa názoru ústavného súdu niet dôvodu, pre ktorý by nemal navrhovateľovi vyhovieť, a preto späťvzatie návrhu v tejto časti pripustil. V nadväznosti na uvedené ústavný súd konanie o tejto časti návrhu verejného ochrancu práv zastavil.

2. Čo sa týka namietaného nesúladu § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z., navrhovateľ naďalej požaduje vysloviť nesúlad tohto ustanovenia s označenými článkami ústavy. Ústavný súd však v tejto súvislosti uvádza, že zákon č. 397/2008 Z. z. s účinnosťou od 1. decembra 2008 nahradil napadnuté znenie § 25 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. obsahovo iným, celkom novým znením, ktoré už nemá „písmeno b)“. V súlade s § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého, ak preskúmané právne predpisy stratia platnosť pred vyhlásením nálezu ústavného súdu, konanie sa zastaví, ústavný súd konanie o tejto časti návrhu verejného ochrancu práv zastavil.

3. Verejný ochranca práv naďalej požaduje vysloviť nesúlad tohto „pôvodného“ § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. napriek tomu, že v „rozšírenom“ návrhu zo 16. júna 2009 navrhuje osobitne podrobiť testu ústavnosti aj nový § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. v znení zákona č. 397/2008 Z. z., ktorý je obsahovo zhodný so znením § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. pred prijatím novely, a to zákona č. 397/2008 Z. z.

Vzhľadom na zastavenie konania v časti návrhu verejného ochrancu práv ústavný súd posudzoval, či sú splnené podmienky na prijatie ďalšej časti jeho návrhu na ďalšie konanie.

Pokiaľ ide o namietanú „neústavnosť“ novelizovaného § 25 ods. 3 písm. b), ktorý je prevzatím pôvodného znenia § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z., podľa ktorého sa žiadosť o zaradenie do zoznamu oprávnených osôb podmieňuje aktívnym pôsobením združenia v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov, ústavný súd uvádza, že táto registrácia nepatrí do kategórie základných práv, ktoré možno subsumovať pod čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy. Napadnuté ustanovenie nie je preto v príčinnej súvislosti s čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy, a v nadväznosti na to ani s čl. 12 ods. 1 ústavy a s čl. 13 ods. 4 ústavy. Z tohto dôvodu je podľa názoru ústavného súdu táto časť návrhu verejného ochrancu práv zjavne neopodstatnená a bol dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Bolo už potom bez právneho významu rozhodovať o pozastavení účinnosti § 25 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. v znení platnom pred novelou tohto zákona, a to pred prijatím zákona č. 397/2008 Z. z., resp. rozhodovať o pozastavení účinnosti § 25 ods. 3 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. v znení po prijatí novely, a to zákona č. 397/2008 Z. z.

Pokiaľ ide o posúdenie návrhu verejného ochrancu práv v časti, v ktorej namietal nesúladiť § 25 ods. 3 a 4 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 397/2008 Z. z. s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy, ústavný súd taktiež nezistil príčinnú súvislosť napadnutých ustanovení citovaného zákona s označenými článkami ústavy, a preto aj túto časť návrhu verejného ochrancu práv odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že smernica nie je referenčnou normou v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami verejného ochrancu práv, a to posúdením napadnutých ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. s označeným čl. 4 ods. 1 a 2 smernice, ktorého sa verejný ochranca práv

dožadoval v nadväznosti na namietaný nesúlاد napadnutého § 25 ods. 3 a 4 zákona č. 250/2007 Z. z. s čl. 1 ods. 1 a 2 ústavy.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k uzneseniu pripája odlišné stanovisko sudcu Milana Ľalíka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2010